

К у р т њ.

(Изъ най-старата история на българитѣ).

Нѣкога българитѣ живѣеха далече отъ сегашна България. Отъ едната страна на тѣхното отечество се бѣлѣеха въ синьото небе високитѣ снѣжни върхове на Кавказъ, отъ друга се простираха безкрайни степни равнини. На западъ достигаха богатото съ риба Азовско море.

Земята, която прабългаритѣ населяваха, бѣше плодородна. Тѣ се занимаваха съ земедѣлие и скотовѣдство, и бѣха доволни отъ труда си. Но най-важно: тѣ бѣха свободни. Ала тази свобода не бѣ за дълго. Отъ далечинитѣ на централна Азия полазиха къмъ западъ **аваритѣ**. Въ 558. год. сл. Христа тѣ покориha българитѣ, като имъ признаха правото да иматъ автономна управа съ свой главатаръ.

Минаваха години. Животътъ на българитѣ ставаше все по-тежъкъ и неносенъ. Робството ги душеше. Настѣпѣше ли жѣтва—аварскитѣ пѣрвенци налитаха като орли и ограбваха труда на работното население. Отвлечаха добитъкъ, колкото искаха. И нищо не заплащаха.

Тежки години настанаха за свикналия да живѣе на свобода народъ. Изчезна всѣка надежда за по-добъръ животъ. Младитѣ чуваха думата свобода само въ приказкитѣ, които майкитѣ имъ разказваха за нѣкогашнитѣ велики и силни прадѣди, когато народътъ бѣше пѣленъ господаръ на своитѣ сѣдбини. Добритѣ майки упорито насаждаха въ душитѣ на младитѣ семето на свободата. Тѣ бѣха увѣрени, че рано или късно това семе ще даде плодъ.

*
* * *

Имаше една кѣща, която често се посещаваше отъ голѣмцитѣ-авари. Къмъ нея радостно се приближаваха и млади българчета, които живѣеха като свободни пастири. Въ тая кѣща живѣеше младежъ-българинъ на име Куртъ. Живѣеше той заедно съ майка си Анага и вуйча си Орханъ.

Куртъ бѣше внукъ на последния български ханъ. Сѣщате се, защо аварскитѣ голѣмци биваха приемани любезно въ тая кѣща и защо погледътъ на измѣненото население бѣше обърнатъ къмъ нея.

Куртъ често ходѣше при своитѣ врѣстници овчарчета да играе съ тѣхъ. Всичко, което децата чуваха да се говори между родителитѣ имъ, сподѣляха помежду си. Куртъ слушаше да се разправя, какъ нѣкога българитѣ били свободенъ народъ и има-